

Voorjaarsnota 2018

Gemeente Leusden

Gemeente Leusden

Gemeente Leusden

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Resultaat voorjaarsnota	5
Domein Bestuur	7
Domein Leefomgeving	8
Domein Samenleving	11
Domein Ruimte	13
Overhead	14
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	16
Risico's, reserves en financiering	18

Resultaat voorjaarsnota**Resultaat Voorjaarsnota**

		2018	2019	2020	2021	2022
a.	Resultaat begroting 2018-2022	-120,0	489,5	681,3	556,7	556,7
	Dekking algemene reserve flexibel deel	120,0				
		0,000	489,5	681,3	556,7	556,7
b.	Vastgestelde begrotingswijzigingen					
	- structurele gevolgen najaarsnota 2017	-22,1	662,2	585,0	315,8	315,8
	- dekking algemene reserve basisdeel	22,1				
	- overige begrotingswijzigingen 2018	-53,4	-139,8	-141,9	-148,5	-148,5
	- dekking algemene reserve flexibel deel	53,4				
		0,0	522,4	443,1	167,3	167,3
c.	Startpositie voor Voorjaarsnota 2018	0,000	1.011,9	1.124,4	724,0	724,0
	Domein Bestuur	-215,3	-275,4	-247,1	-264,7	-319,5
	Domein Leefomgeving	-410,4	-24,0	-44,5	-83,1	-127,0
	Domein Samenleving	-112,2	-386,3	-748,3	-751,3	-758,3
	Domein Ruimte	-129,8	-62,0	-62,0	-62,0	-62,0
	Overhead	-98,1	-42,5	-42,5	-42,5	-42,5
	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	545,0	527,7	970,0	1.561,9	1.892,2
d.	Resultaat Voorjaarsnota 2018	-420,8	-262,5	-174,4	358,3	582,9
e.	Actuele begrotingspositie	-420,8	749,4	950,0	1.082,3	1.306,9
f.	Dekkingsvoorstel					
	- dekking algemene reserve basisdeel	420,8	0,0	0,0	0,0	0,0
g.	Actuele begrotingspositie 2018-2022	0,0	749,4	950,0	1.082,3	1.306,9

Toelichting resultaat**2018**

De startpositie voor 2018 (a.) ging uit van een tekort van € 120.000. Bij b. zijn de vastgestelde begrotingswijzigingen en de overige begrotingswijzigingen opgenomen welke in totaal zorgen voor een verslechtering van het resultaat in 2018 met € 75.500. De ontwikkelingen op de programma's (d.) komen voor het jaar 2018 uit op een tekort van € 420.800 waardoor het totale begrotingstekort vooralsnog uitkomt op € 616.300. Het verwachte tekort in 2018 (d. € 420.800) wordt gedekt uit de algemene reserve basisdeel.

2019-2022

In de begroting 2018-2022 zijn we gestart met een begrotingsoverschot oplopend tot € 556.700. Dit overschot is in de Najaarsnota 2017 toegenomen. Vervolgens is een aantal besluiten genomen met tekorten oplopend tot € 148.500 in 2022. Het betreft Activiteiten gerelateerd werken en Vernieuwing van de markt. Na verwerking van de ontwikkelingen op de programma's (opgenomen onder d.) in deze Voorjaarsnota blijft er vanaf 2019 sprake van een begrotingsoverschot in meerjarenperspectief (e.).

Voorstel en dekking

Wij stellen de raad voor kennis te nemen van de ontwikkelingen in de uitvoering en in te stemmen met de Voorjaarsnota 2018, hetgeen inhoudt dat de raad instemt met de volgende voorstellen:

- 1) Het voorlopige negatieve begrotingsresultaat van de Voorjaarsnota 2018 van € 420.800 te onttrekken aan de algemene reserve, basisdeel;
- 2) De algemene reserve; basisdeel op de weerstandratio 1,0 te brengen door een storting van € 1.039.000 te doen ten laste van de algemene reserve grondbedrijf.
- 3) Het vaststellen van de volgende begrotingswijzigingen:
 - Begrotingswijziging nr. 1005;
 - Alsmede begrotingswijzigingen: 1003, 1004, 1006, 1007, 1015, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1029;
- 4) Het beschikbaar stellen van de volgende (aanvullende) kapitaalkredieten:
 - € 360.000 voor Huis van Leusden;
 - € 325.000 voor renovatie Milieustraat;
 - € 240.500 voor zwembad Octopus;

Gemeente Leusden

- € 65.000 voor sporthal Burg. Buiningpark;
- € 19.100 voor smoornetten en doelkussens MHCL;
- € 296.000 voor participatiebroedplaats Achterveld;
- € 15.000 voor inrichting schoolplein MFC Atlas;
- € 25.000 voor dienstauto Boa.

5) Het beschikbaar stellen van een budget voor het verstrekken van een geldlening van € 159.000 aan de Digitale stad.

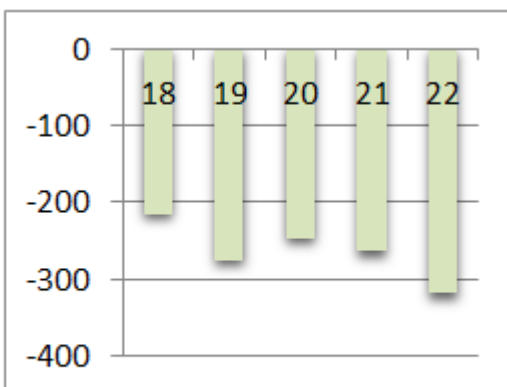

Domein Bestuur

Belangrijkste mutaties uitvoering begroting 2018 -2022

	2018
Begroting 2018-2021	-3.796
Vastgestelde wijzigingen	-53
	-3.850
Mutatie Voorjaarsnota	-215
Saldo na Voorjaarsnota	-4.065

Tabel budgetautorisatie 2018
(bedragen x € 1.000)

Grafiek mutaties Voorjaarsnota
(bedragen x € 1.000)

De toename van de lasten binnen het Domein Bestuur wordt grotendeels veroorzaakt door de mutatie van de gemeentelijke bijdrage VRU en de afname van het aantal aanvragen van reisdocumenten (zie toelichting onder 1. en 2.). Daarnaast is er vanaf 2019 (2018: € 67.000) een structurele toename van lasten van ca. € 73.000. Dit is als gevolg van een wijziging van financiering van kosten voor het uitvoeren van gemeenschappelijke, via de VNG gecoördineerde activiteiten (o.a. KING, A+O fonds). Vanaf 2018 worden deze uitgaven door de gemeente voldaan. Vervolgens wordt dit verrekend via de Algemene Uitkering (dekking in algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien).

1. Gemeentelijke bijdrage VRU

De programmabegroting 2019 tevens 1e wijziging programmabegroting 2018 van de VRU heeft een verhoging van de gemeentelijke bijdrage tot gevolg. De verhoging als gevolg van loon- en prijsaanpassingen worden gedekt uit de stelpost loon-en prijsaanpassing (progr. alg.dekk.middelen). Het betreft € 46.700 in 2018 en vanaf 2019 structureel € 81.000. De overige mutaties zijn een gevolg van een aantal incidentele en structurele beleidsbijstellingen (raadsvoorstel L172689, 7 juni 2018).

2. Reisdocumenten

Als gevolg van de invoering van de tienjarige geldigheidsduur voor paspoorten en ID kaarten voor volwassenen, gaat het aantal aanvragen van deze documenten fors afnemen vanaf 2019. Door de afname van het aantal aanvragen zullen we minder legesinkomsten ontvangen. De maximum hoogte van de tarieven is wettelijk voorgeschreven. Een deel hiervan (de rijksleges) moet aan het Ministerie worden afgedragen waardoor ook de uitgaven minder zijn. Daarnaast zouden de uitvoeringskosten lager zijn doordat er minder bezoek aan de balie komt. Echter de vrijkomende capaciteit wordt ingezet op meer taken in de backoffice als gevolg van wet- en regelgeving en hogere kwaliteitseisen.

Door toepassing van het landelijk rekenmodel verwachten we in 2018 een positief saldo en vanaf 2019 een inkomstendaling waarvan in 2023 een dieptepunt. Vanaf 2024 verwachten we weer meer aanvragen. De Nederlandse vereniging voor burgerzaken (NvvB) geeft aan dat een zekere mate van voorbehoud gepast is. Hiermee rekening houdend stellen wij u voor om een aanname van 50% als nadelig saldo vanaf 2019 structureel te verwerken. Daarnaast jaarlijks het werkelijk verloop te bezien en grote afwijkingen daarin bij te stellen.

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
18.400	-22.200	-33.600	-35.200	-53.000	-58.400	-15.300

Tabel mutaties uitvoering begroting 2018-2022

Voor de overige mutaties verwijzen wij u naar de tabel "Mutaties uitvoering begroting 2018-2022".

De technische wijzigingen zijn over de taakvelden binnen de diverse domeinen onderverdeeld, het resultaat is budgetneutraal.

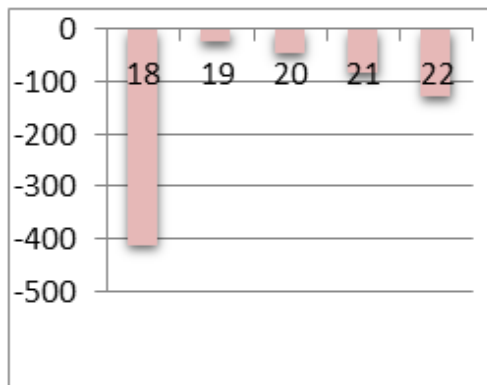

Domein Leefomgeving

Belangrijkste mutaties uitvoering begroting 2018 - 2022

	2018
Begroting 2018-2021	-6.532
Vastgestelde wijzigingen	498
	-6.034
Mutatie Voorjaarsnota	-410
Saldo na Voorjaarsnota	-6.444

Tabel budgetautorisatie 2018
(bedragen x € 1.000)

Grafiek mutaties Voorjaarsnota
(bedragen x € 1.000)

De structurele lastentoeename binnen het Domein Leefomgeving wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat onderhoudsbudgetten in de meerjarenbegroting worden verhoogd naar aanleiding van de bijgestelde woningbouwprognose. Een tweede verklaring van de structurele lastentoeename bestaat uit de beschikbaarstelling van aanvullende middelen voor de uitvoering van het bomensnoeibestek. Binnen het bestek worden structureel extra middelen ingezet voor de bestrijding van de eikenprocessierups en voor extra bomenkap als gevolg van de essentaksterfte.

Daarnaast wordt de raad gevraagd in te stemmen met aanvullende investeringskredieten voor het Huis van Leusden. Lasten voortkomend uit deze investeringen worden opgevangen binnen de kaders van de businesscase van de herontwikkeling. Tot slot wordt aanvullend krediet aangevraagd voor een aantal inmiddels afgeronde investeringswerken: de renovatie van de Milieustraat, de kosten rondom de bouw van de tweede sporthal en de renovatie van zwembad de Octopus.

1. Aanvullend krediet Huis van Leusden

Aanbesteding inbouw Huis van Leusden

Eind 2017 is het voornaamste deel van de inrichting van het Huis van Leusden, de afbouw van het casco, meervoudig onderhands aanbesteed bij vier partijen. Geen van de vier uitgenodigde partijen heeft gebruik gemaakt van de gemeentelijke aanbesteding om in te schrijven. Als voornaamste oorzaak valt de sterk aantrekkelijke (bouw)markt aan te wijzen waarin de complexiteit van de voorliggende opdracht (veel verschillende disciplines), de tijdlijn en het geraamde budget een te hoog risico met zich bleek te brengen voor de aangeschreven partijen. Het college heeft hierop besloten de aanbesteding "afbouwaannemer casco" als bouwteam op de markt te zetten met als doel om uitloop van de planning en financieel nadeel uit nadelige marktwerking zo veel mogelijk te beperken. De raad wordt voorgesteld om € 240.000 aan aanvullend krediet (o.b.v. 20% voorzien nadeel uit marktwerking) beschikbaar te stellen voor de inbouw van het Huis van Leusden. Hogere afschrijvingslasten worden hierbij opgevangen binnen de financiële kaders van de businesscase en de lopende gemeentebegroting. De raad is hierover in maart 2018 geïnformeerd.

Inrichting eet-werk café Huis van Leusden

Het Huis van Leusden voorziet in een eet-werk café met daarbij de personele inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een meer toegankelijk eet-werk café en de omschreven personele uitbating vraagt om een andere, meer omvangrijkere aanleg van keukeninstallatie- en inrichting van het eet-werk café. De raad wordt verzocht hiertoe een aanvullend krediet van € 120.000 beschikbaar te stellen. De afschrijvingslasten voortkomend uit de investering worden doorberekend aan de exploitant van het eet-werk café.

Verlenging huur Waterschapshuis

In de businesscase rond de herontwikkeling is gerekend met een huurperiode van een tijdelijke locatie tot en met augustus 2018. De huidige planning is er op gericht om aanvang september intrek te nemen in het Huis van Leusden. Dat betekent dat naar huidige inzichten ook de maand september de huidige locatie aan de Fokkerstraat gehuurd zal moeten worden. Eén maand huur plus bijkomende kosten worden geraamd om ca. € 35.000. De raad wordt voorgesteld hiertoe in 2018 incidenteel aanvullend budget beschikbaar te stellen.

2. Renovatie Milieustraat

Aanvullend krediet renovatie Milieustraat

Door de raad is voor de renovatie van de Milieustraat een totaal voorbereidings- en uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld ter hoogte van € 1.767.000. Er blijkt een feitelijke investering benodigd van

€ 1.992.000. Wij stellen u voor een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 225.000. De hoger dan geplande uitgaven worden verklaard door:

- aanpassing in het ontwerp i.v.m. de onvoorziene hoge grondwaterstand;
- het toepassen van niet voorziene bronbemaling veroorzaakt door de extreem natte weersomstandigheden;
- het herstellen van diverse omissies in de verschillende bestekken;
- extra externe inzet i.v.m. de coördinatie tussen de verschillende aannemers;
- het niet behalen van het verwachte aanbestedingsvoordeel op het bouwkundig deel;
- het onverwachts moeten aanpassen van het riool en drainagestelsel onder en nabij het perron;
- het vervangen van de hekwerken rondom het terrein, deze bleken na het verwijderen van de bosschage in extreem slechte staat;
- extra werkzaamheden ten gevolge van de onvoorziene aanleg van een tweede weegbrug tijdens de werkzaamheden;

De jaarlijkse afschrijvingslast welke uit de hoger dan geplande investeringsuitgaven voortkomt bedraagt € 10.400 per jaar. Voor een deel (€ 6.500) wordt deze extra jaarlast verrekenend met de voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing/reinigingsrechten. Het resterende nadelige jaarlijkse exploitatie-effect ad. € 3.900 wordt betrokken bij de begrotingsopstelling 2019-2022.

Aanleg en inpassing tweede weegbrug Milieustraat

De variabele tarieven voor de afvalstoffenheffing gaan uit van het beprijzen van ongewenste stromen en het tegen nultarief ontvangen van grondstofstromen. In de belastingverordening 2018 wordt aan de raad voorgesteld om een tarief te stellen voor huishoudelijk restafval en voor de milieustraatstromen Bouw- en sloofafval, grof huishoudelijk afval en autobanden met velg. Om de toename van het aantal betalingen op een goede manier af te handelen is een aanvulling nodig op de herinrichting van 't Spieghel. Met het nieuwe toegangssysteem worden bezoekers geautomatiseerd toegelaten. Tevens vindt de afrekening van te betalen afvalstromen plaats middels een betaalzuil bij het verlaten van de milieustraat. Er wordt onder andere een tweede weegbrug, een digitale betaalzuil voor pinbetalingen, slagbomen en stoplichten geplaatst. Hierdoor wordt, in lijn met het door de raad vastgestelde grondstoffenplan, het principe "de vervuiler betaalt" ook voor het brengen van afvalstromen op het Milieubringstation toegepast. Het college verzoekt de raad een investeringskrediet ter hoogte van € 75.000 ter beschikking te stellen voor de aanschaf van een geautomatiseerd systeem voor toegang tot de milieustraat 't Spieghel (Collegebesluit L153365, november 2017). Daarnaast is incidenteel € 25.000 nodig voor de inpassing van de tweede weegbrug in de nieuwe Milieustraat.

De jaarlijkse exploitatiekosten van de tweede weegbrug (€ 8.000 p/j) en de kapitaallast van de inpassing (€1.300 p/j) worden gedekt vanuit de jaarlijkse financiële meeropbrengst (€ 42.000 p/j) bij de Milieustraat. Het voorziene saldo aan baten (€ 32.700 p/j) wordt verrekend met de voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing/reinigingsrechten en leidt daarmee niet tot een budgettair effect in de begroting; de financiële mutatie wordt betrokken bij de bepaling van de tarieven afvalstoffenheffing/reinigingsrechten 2019.

Het aanvullende krediet op de renovatie en de aanleg van de tweede weegbrug tezamen resulteren in een jaarlijks bijkomend voordeel van € 26.200 binnen de afvalbegroting (te verwerken in de tarieven 2019) en een nadeel van € 3.900 in de algemene dienst.

3. Aanvullend krediet zwembad Octopus

Op het totale investeringsbedrag voor de renovatie van zwembad Octopus van € 3.951.000 is een overschrijding ontstaan van € 240.500. Het projectbudget SRO viel uiteindelijk € 89.500 hoger uit ten opzichte van het beschikbaar gestelde krediet. Verwacht werd dat dit nadeel, gelet op de ontwikkelingen in de markt, zou kunnen worden opgevangen vanuit een te behalen aanbestedingsvoordeel. Op verschillende onderdelen is dit ook gerealiseerd echter het bouwkundig en installatie- technisch onderdeel viel fors hoger uit waardoor er uiteindelijk een aanbestedingsnadeel is ontstaan. Daarnaast hebben we te maken gehad met calamiteiten, zoals waterschade, waardoor een aanvullende kostenpost van € 52.200 is ontstaan Tot slot is er tijdens de renovatie meerwerk ontstaan door werkzaamheden die vooraf niet te voorzien waren, waardoor een extra kostenpost van € 98.800 is ontstaan. Voor het laatste onderdeel geldt dat nog wordt bekeken in hoeverre hier werkzaamheden onder vallen waarmee binnen de voorziening groot onderhoud al rekening is gehouden. Dit zal voor 2018 mogelijk kunnen leiden tot een neerwaartse bijstelling van de overschrijding. Vertaald naar structurele lasten bedraagt dit € 12.025 aan extra afschrijvingslasten op basis van de nog resterende levensduur van het zwembad (20 jaar). We stellen voor de aanvullende kapitaallasten bij te ramen in deze voorjaarsnota.

4. Voorbereidingskrediet renovatie de Korf

Op dit moment wordt gewerkt aan een college- en raadsvoorstel voor renovatie van De Korf, zodat de faciliteit weer voor minimaal 20 jaar beschikbaar is. Hiertoe is een ontwerp gemaakt en een variantenstudie uitgevoerd. Op basis van de variantenstudie zal het college naar verwachting in september 2018 een voorstel voor de renovatie van De Korf ter besluitvorming aan de raad voorleggen. De voorziene onderzoekskosten tot aan het raadsbesluit bedragen € 70.000. De raad wordt verzocht een incidenteel budget ter beschikking te stellen ter dekking van de deze ontwikkelkosten.

5. Aanvullend krediet sporthal Burgemeester Buiningpark

Op het totale investeringsbedrag van de sporthal Burgemeester Buiningpark van € 3.373.000 is een overschrijding ontstaan van € 65.000. Door de langere looptijd van het project dan destijds was voorzien moest gedurende langere tijd projectleiding worden ingehuurd. Daarnaast waren er ook extra kosten voor het ophalen

van externe adviezen als gevolg van de bestemmingsplanprocedure. Tezamen waren deze kosten € 34.000 hoger dan geraamd. De (interne) gemeentelijke legeskosten waren € 31.000 hoger dan geraamd. Voor het totale tekort ad. € 65.000 wordt een aanvullend krediet gevraagd. Vertaald naar structurele lasten bedraagt dit € 1.600 aan extra afschrijvingslasten. We stellen voor dit bedrag bij te ramen. We vermelden hierbij dat de huidige exploitatiebegroting van de nieuwe sporthal nog geen rekening houdt met een jaarlijks te ontvangen subsidie met betrekking tot de elektriciteitsproductie (zonne-energie). Pas na afloop van het eerste exploitatiejaar wordt bekeken hoe de jaaropbrengst van deze subsidie zich verhoudt tot het verloop van de andere exploitatielasten en baten van deze sporthal.

6. Verstrekking geldlening aan Digitale Stad B.V.

Digitale Stad B.V. verzorgt de financieel-administratieve afhandeling van het project tot aanleg van glasvezel in het buitengebied. Vooraf was minimaal 60% deelname nodig om het project tot uitvoer te brengen. Om dit percentage te halen is aan bewoners de mogelijkheid geboden om de aansluitkosten in termijnen te betalen. Een aantal bewoners maakt hiervan gebruik. De gespreide betalingen brengen mee dat kosten deels door Digitale Stad worden voorgefinancierd. Hierdoor ontstaat een tijdelijk liquiditeitstekort c.q. financieringsbehoefte van € 159.000. Op 24 april is door het college besloten om hiervoor een geldlening aan Digitale Stad te verstrekken (L170252). Van de lening zal eind dit jaar € 120.000 zijn terugontvangen. Wij stellen u voor een budget van € 159.000 beschikbaar te stellen voor het verstrekken van de geldlening.

Tabel mutaties uitvoering begroting 2018-2022

Voor de overige mutaties verwijzen wij u naar de tabel "Mutaties uitvoering begroting 2018-2022".

De technische wijzigingen zijn over de taakvelden binnen de diverse domeinen onderverdeeld, het resultaat is budgetneutraal.

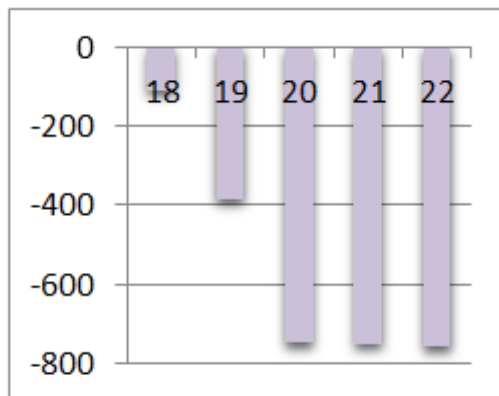

Domein Samenleving

Belangrijkste mutaties uitvoering begroting 2018 - 2022

	2018
Begroting 2018-2021	-17.393
Vastgestelde wijzigingen	-818
	-18.210
Mutatie Voorjaarsnota	-112
Saldo na Voorjaarsnota	-18.323

Tabel budgetautorisatie 2018
(bedragen x € 1.000)

Grafiek mutaties Voorjaarsnota
(bedragen x € 1.000)

Vanaf 2019 nemen de kosten binnen het Domein Samenleving sterk toe. Voornaamste oorzaak van deze stijging zijn de verwachte toename van de zorgkosten Jeugd en WMO (€ 359.000) een stijging van de bijdrage aan het RWA (€ 19.000) en de invoering van het abonnementstarief per 1 januari 2019 (€ 340.000). De invoering van het abonnementstarief wordt voor € 181.000 gedekt door de te verwachten bijdrage van het Rijk daarvoor (zie programma algemene dekkingsmiddelen).

1. Zorgkosten nieuwe taken Sociaal Domein

Het inkoopkader 2018 voor de zorgkosten Sociaal Domein is vastgesteld op basis van het werkelijk kostenniveau over 2016 en 2017. Daarbij wordt de verwachte toename van de zorgkosten met € 1,7 miljoen in deze voorjaarsnota verwerkt. Voor de jaren 2018 en 2019 kunnen de toegenomen kosten vanuit de reserve Sociaal Domein (€ 429.000 in 2018 en € 272.000 in 2019), de in de begroting aanwezige stelposten (€ 1.017.000 in 2018 en € 1.026.000 in 2019) en de onderbesteding die binnen de totale begroting Sociaal Domein is aangewend (€ 284.000 in 2018 en € 432.000 in 2019) worden opgevangen.

Vanaf 2020 ontstaat er echter een structureel nadeel van € 359.000 binnen de begroting van het Sociaal Domein. Daarbij moet opgemerkt worden dat in de Meerjarige Financiële Verkenning nog een bedrag van € 459.000 werd genoemd. Op basis van de werkelijke kosten is het budget voor woningaanpassingen in deze voorjaarsnota structureel verlaagd met € 100.000 waardoor het nadeel Sociaal Domein nu kan worden teruggebracht tot € 359.000. De mutaties in deze voorjaarsnota zijn nader gespecificeerd in de onderstaande tabel:

(bedragen x € 1.000)	Inv.	2018	2019	2020	2021	2022
Toename zorgkosten Sociaal Domein		- 1.730	- 1.730	- 1.730	- 1.730	- 1.730
Aanwenden stelposten prijs/volume		+ 1.017	+ 1.026	+ 1.048	+ 1.048	+ 1.048
Onderbesteding Soc. Domein		+ 284	+ 432	+ 323	+ 323	+ 323
Reserve Sociaal Domein		+ 429	+ 272	-	-	-
Totaal budgettaire saldo begroting SD		0	0	-359	-359	-359

In 2018 moeten keuzes worden gemaakt over het nemen van maatregelen op lokaal en regionaal niveau met het oog op de betaalbaarheid van zorg. In het college-uitvoeringsprogramma worden daarvoor nadere voorstellen gedaan met als doel meer regie te kunnen voeren op de inkoop van met name de gespecialiseerde zorg.

Opgemerkt wordt dat de hierboven geactualiseerde ramingen voor de zorgkosten zijn gebaseerd op het kostenniveau voor 2018. De verwachte trend, ook landelijk, is dat de zorgkosten de komende jaren verder zullen stijgen. Bij de maartcirculaire hebben we aanvullende middelen ontvangen om de prijs- en volumestijgingen binnen het Sociaal Domein voor de komende jaren op te kunnen vangen. Het gaat daarbij om de volgende bedragen:

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022
Volumestijgingen Sociaal Domein	68	322	573	801	1.034
Prijsstijgingen Sociaal Domein	187	377	571	769	972
Totaal stelpost volume-/prijsstijging SD	255	699	1.144	1.570	2.006

Wij hebben deze middelen vooralsnog op een stelpost gereserveerd in afwachting van de werkelijke kostenontwikkeling (zie ook onderdeel 1, Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien).

De uitvoeringskosten voor de Zorgadministratie zijn de laatste jaren fors toegenomen. Voor 2017 en 2018 hebben we daarvoor het uitvoeringsbudget incidenteel verhoogd met € 100.000 omdat het de verwachting was dat op termijn nog een besparingspotentieel zou kunnen worden gerealiseerd door een efficiëntere gegevensverwerking. Inmiddels is duidelijk dat dit in de huidige setting (uitvoering ZA door Amersfoort) niet realiseerbaar zal zijn. Het college is dan ook voornemens de Zorgadministratie op een andere meer efficiëntere wijze te organiseren waardoor de uitvoeringskosten omlaag kunnen worden gebracht. Het geschetste worst- case scenario levert daarbij een budgettair voordeel op van € 74.800 structureel. Een voorstel daarvoor is in juni in de raad behandeld. De financiële gevolgen worden na het aanbestedingstraject in de begroting verwerkt.

2. Abonnementstarief WMO

Vanaf 1 januari 2019 zal voor diensten “oud WMO” (Huishoudelijke Hulp, en WRV) een uniform abonnementstarief worden ingevoerd van maximaal € 17,50 per 4 weken per huishouden. Bij de berekening van de eigen bijdrage wordt dan niet meer gekeken naar de hoogte van het inkomen, vermogen en gebruik door de cliënt. De inkomstenderving in de begroting wordt berekend op € 190.000 structureel. Daarnaast wordt een aanzuigende werking op de maatwerkondersteuning verwacht van € 150.000. Per saldo dus een structureel nadeel van € 340.000 vanaf 2019. De kosten worden deels gedekt door een bijdrage van 145 miljoen (macro) die het Rijk beschikbaar zal stellen. Indien dit budget wordt verdeeld via het accres gaat het voor Leusden om een bedrag van € 181.000 (zie ook programma algemene dekkingsmiddelen, onderdeel stelposten).

De invoering van een nieuwe loonschaal voor Hulp bij het Huishouden als gevolg van de CAO wijziging (AmvB reële prijs) zal vanaf 2019 gevolgen hebben voor de tarieven en daarmee voor onze begroting. De extra kosten zijn mede afhankelijk van de inschaling van het huidige personeel en nieuwe afspraken die met de zorgleverancier moeten worden gemaakt over de uitvoering van de Algemene Voorziening (aantal uren, etc). De kosten zullen vanuit het accres onderdeel Sociaal Domein moeten worden opgevangen en zullen wij meenemen bij het samenstellen van de najaarsnota 2018.

3. Participatiebroedplaats Achterveld

Voorgesteld wordt een krediet van € 296.000 beschikbaar te stellen voor het realiseren van een participatiebroedplaats in de voormalige Bibliotheek Achterveld. Op deze plek worden, na de noodzakelijke verbouwing, activiteiten georganiseerd op het gebied van inloop, ontmoeting (DAVA), wonen en begeleiding van jongeren (St. Klein Agteveld) en dagbesteding voor mensen met geheugenproblemen (King Arthur). De kapitaallasten die uit de investering voortvloeien bedragen € 14.800 en worden volledig terugverdiend door de te genereren huurbaten van de nieuwe gebruikers. Per saldo kost deze voorziening de gemeente € 14.300 structureel zijnde het aan DAVA te verstrekken prestatiesubsidie voor beheer en exploitatie van het pand, het saldo tussen kostendekkende huur en exploitatielasten en het aframen van de huuropbrengst van de oude bibliotheek die in afwachting van de verdere planontwikkeling nog in de gemeentebegroting was opgenomen.

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022
Afschrijvingen investering Broedplaats	-	- 14,8	- 14,8	- 14,8	- 14,8
Exploitatie (onderhoud e.d.)	- 1,3	- 5,0	- 5,0	- 5,0	- 5,0
Subsidie DAVA	- 6,0	- 9,2	- 9,2	- 9,2	- 9,2
Huurderving voorm. Bibliotheek A'veld	- 11,8	- 11,8	- 11,8	- 11,8	- 11,8
Huur gebruikers	+ 6,6	+ 26,5	+ 26,5	+ 26,5	+ 26,5
Totaal wijziging vjn 2018	- 12,5	- 14,3	- 14,3	- 14,3	- 14,3

De wens voor de realisatie van een participatiebroedplaats past binnen de in het coalitieakkoord opgenomen wens om initiatieven, waarbij bewoners elkaar informele zorg en ruimte voor ontmoeting bieden en geven en collectieve en innovatieve zorgvoorzieningen worden opgezet, te ondersteunen.

Tabel mutaties uitvoering begroting 2018-2022

Voor de overige mutaties verwijzen wij u naar de tabel “Mutaties uitvoering begroting 2018-2022”.

De technische wijzigingen zijn over de taakvelden binnen de diverse domeinen onderverdeeld, het resultaat is budgetneutraal.

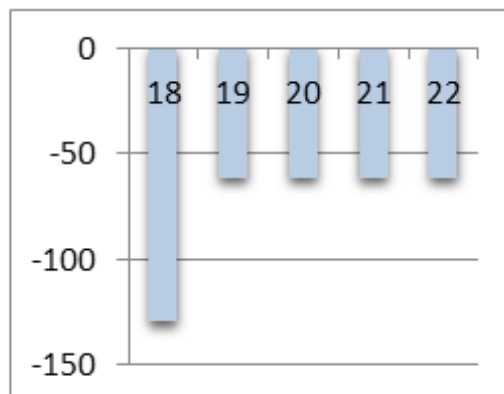

Domein Ruimte

Belangrijkste mutaties uitvoering begroting 2018 - 2022

	2018
Begroting 2018-2021	-1.735
Vastgestelde wijzigingen	-1.137
	-2.872
Mutatie Voorjaarsnota	-130
Saldo na Voorjaarsnota	-3.002

Tabel budgetautorisatie 2018
(bedragen x € 1.000)

Grafiek mutaties Voorjaarsnota
(bedragen x € 1.000)

Het resultaat binnen het Domein Ruimte laat een structurele toename in de kosten zien. Dit wordt veroorzaakt door de voortzetting van de gemeentelijke samenwerking gegevensbeheer BGT € 50.000 (zie toelichting hieronder) en kosten op het gebied van geo-informatie voor € 12.000.

1. Voortzetting gemeentelijke samenwerking BGT tot en met 2020

In maart 2014 is besloten om in een projectmatige samenwerking met de gemeenten Barneveld, Woudenberg en Scherpenzeel de wettelijke basisregistratie grootschalige Topografie (BGT) uit te voeren. De positieve ervaring met de samenwerking geeft aanleiding de samenwerking met een periode van twee jaar (tot en met 2020) te verlengen. Dit maakt het mogelijk ook een aantal wettelijke aanscherpingen en lokale ambities op een goede manier te realiseren. Om de voor de komende jaren voorziene uitgaven te kunnen doen is een aanvullend bedrag van € 50.000 per jaar nodig (Collegebesluit L170957, april 2018). Het aanvullend benodigde begrotingsbeslag is aangekondigd in de Meerjarig Financiële Verkenning.

Tabel mutaties uitvoering begroting 2018-2022

Voor de overige mutaties verwijzen wij u naar de tabel "Mutaties uitvoering begroting 2018-2022".

De technische wijzigingen zijn over de taakvelden binnen de diverse domeinen onderverdeeld, het resultaat is budgetneutraal.

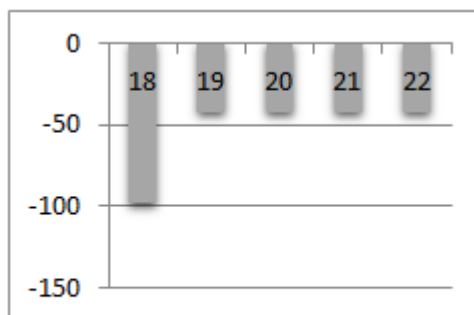

Overhead

Belangrijkste mutaties uitvoering begroting 2018-2022

	2018
Begroting 2018-2021	-6.693
Begrotingswijzigingen	-218
	-6.911
Mutatie Voorjaarsnota	-98
Saldo na Voorjaarsnota	-7.009

Tabel budgetautorisatie 2018
(bedragen x € 1.000)

Grafiek mutaties Voorjaarsnota
(bedragen x € 1.000)

De toename van de lasten binnen Overhead wordt grotendeels veroorzaakt door de mutatie van de formatieve knelpunten (zie toelichting onder 2).

1. Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Op 25 mei 2018 wordt de Algemene verordening gegevensbescherming van toepassing. We zullen daar als gemeenten invulling aan moeten geven. We stellen voor om dat met onze partners in BLNP verband op te pakken. De benodigde processtappen zijn in collegebesluit L162903 aangegeven.

- We laten ons in dit proces ondersteunen door BMC. De totale kosten bedragen € 36.800 te verdelen naar 25% per gemeente i.c. € 9.200 te dekken ten laste van de algemene reserve; flexibel deel.
- Er dient een bovenlokale Functionaris Gegevensbescherming voor 32 uur aangesteld te worden. De totale kosten bedragen € 80.000 te verdelen volgens vastgestelde verdeelsleutel. De kosten voor Leusden (28,95%) bedragen € 23.160 en dienen structureel bijgeraamd te worden. Voor 2018 betreft dit een periode van 7 maanden hierdoor zijn de kosten lager in 2018, te weten € 13.500.
- Ook dient er geïnvesteerd te worden in de privacy beheertaak gedurende het AVG-project met 0,5 fte extra capaciteit. De totale kosten bedragen € 10.300. Voorgesteld wordt deze kosten incidenteel bij te ramen doordat de kosten voor de aanstelling van de bovenlokale Functionaris Gegevensbescherming voor 2018 lager zijn.

2. Formatieve knelpunten

De Leusdense organisatie is de laatste jaren ingekrompen. Er is fors bezuinigd op het personeel. In 2013 is een taakstelling 9 fte opgelegd en vervolgens nog een keer 9 fte bij de interne kerntakendiscussie. Deels is deze formatiereductie omgezet in een flexibele schil. We merken echter dat we de flexibele schil continue volledig inzetten en dat we daarmee nog niet uitkomen. We zien de capaciteitsvraag toenemen en hebben de afgelopen jaren veel ingehuurd. Enerzijds komt dit door nieuwe wettelijke taken en anderzijds door eigen lokale ambities. In de Najaarsnota 2017 is reeds een structurele formatie-uitbreiding in verband met de toenemende regeldruk/controlelast en de toenemende dynamiek aan de ruimtelijke- en gebieds-ontwikkelingskant opgenomen. Daarbij is destijds ook aangegeven dat overige formatieve knelpunten nog zouden worden geïnventariseerd. Deze inventarisatie heeft inmiddels plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat er nog de nodige structurele- en incidentele knelpunten liggen.

Uit de inventarisatie blijkt o.a. dat een aantal taken structureel is, terwijl de dekking incidenteel geregeld is. Incidentele inhuur is met de aantrekkende markt duurder dan mensen bij ons in dienst nemen. Omdat we zien dat de taken structureel zijn, willen we hier een structurele oplossing voorstellen (informatieanalist, ICT- specialist, medewerker DIM en de financieel adviseur). Daarnaast speelt het ingaan van nieuwe privacy- wetgeving, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het hebben van een Privacy Officer AVG is verplicht. Dit betreft nieuwe taken.

Incidenteel is er ook een aantal knelpunten. We zien dat de dynamiek in het ruimtelijke domein doorzet mede door de aantrekkende economie. Ontwikkelingen in het ruimtelijk domein kennen een lange doorlooptijd, zowel in de voorbereiding als in de procedures. Ondanks toevoeging van formatie, is de portefeuille nog steeds omvangrijker dan de beschikbare capaciteit. Gelet op die doorlooptijd mag ook verwacht worden dat de omvang van de portefeuille niet hard terug loopt. Daarnaast staat een aantal grotere projecten op stapel. Verder blijven er initiatiefnemers komen met nieuwe ontwikkelingen die niet in bestemmingsplannen passen en vragen om maatwerk. In het Huis van Leusden gaan we samen werken met andere organisaties. Het Huis van Leusden heeft vanaf de eerste ideeën een ander karakter meegekregen dan het voormalige gemeentehuis. Belangrijkste is dat dit "het Huis" van de samenleving moet zijn waar ontmoeten centraal staat tussen passanten, bezoekers en medewerkers van de verschillende organisaties. Het gebouw moet een uitnodigend en transparant karakter hebben waarin het publieke gedeelte voor iedereen toegankelijk en te gebruiken is. We gaan mee met een ontwikkeling die hospitality, ook wel 'gastvrijheid', wordt genoemd. Dit is niet alleen een taak van de receptie maar raakt het DNA van de organisaties in het huis en de bedrijfscultuur. Door toevoeging van het

Gemeente Leusden

verantwoordelijkheidsgebied hospitality wordt benadrukt dat vanuit een integrale gedachte gewerkt en gestuurd gaat worden. Dit betekent een plus op de dienstverlening die we al kenden. Om te komen tot een goede invulling van hospitality huren we incidenteel in.

Daarnaast is inzet nodig op het gebied van Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Beheer openbare ruimte (BOR). Zetten we in op een strategisch adviseur om doelmatig en efficiënt samen te kunnen werken in de regio en in samenwerking te komen tot een Strategische Agenda en we zetten in op werkzaamheden voortkomend uit Omgevingsvisies en het Sociaal Domein. Verdere structurele formatieve gevolgen zullen worden meegenomen bij de integrale afweging bij de behandeling van de kaderbrief/nieuw beleid 2019.

		2018	2019	2020	2021	2022
Informatie analist	incidenteel; dekking deels binnen samenwerking BLNP	-24.600	0	0	0	0
Privacy officer AVG	structureel	-20.600	-41.100	-41.100	-41.100	-41.100
ICT-specialist	incidenteel	-38.400	0	0	0	0
Medwerker DIM	incidenteel; dekking flexibele schil overhead	0	0	0	0	0
Financieel adviseur	incidenteel; dekking flexibele schil overhead		0	0	0	0
Hospitality Huis van Leusden	incidenteel	-32.500	0	0		
Projectleider 2018-2020	incidenteel; dekking grexen/overeenkomsten	0	0	0		
		-116.100	-41.100	-41.100	-41.100	-41.100

Tabel mutaties uitvoering begroting 2018-2022

Voor de overige mutaties verwijzen wij u naar de tabel "Mutaties uitvoering begroting 2018-2022".

De technische wijzigingen zijn over de taakvelden binnen de diverse domeinen onderverdeeld, het resultaat is budgetneutraal.

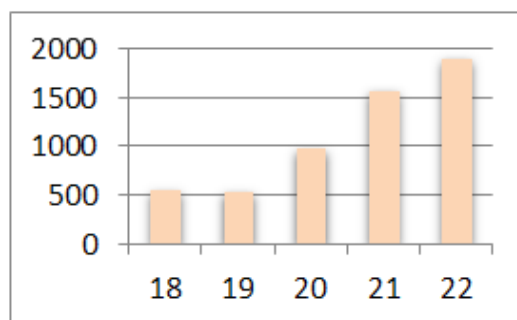

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Belangrijkste mutaties uitvoering begroting 2018-2022

	2018
Begroting 2018-2021	36.149
Begrotingswijzigingen	1.727
	37.876
Mutatie Voorjaarsnota	545
Saldo na Voorjaarsnota	38.421

Tabel budgetautorisatie 2018
(bedragen x € 1.000)

Grafiek mutatie Voorjaarsnota
(bedragen x € 1.000)

1. Algemene uitkering

De Algemene Uitkering en de Integratie-uitkering Sociaal Domein zijn geactualiseerd op basis van de verschenen maartcirculaire 2018 en een bijstelling van de verdeelmaatstaven. Het eerder vastgestelde Inter Bestuurlijk Programma (IBP) "Samen meer bereiken", waarbij overheidslagen samen werken op basis van gelijkwaardig partnerschap, vormt de bestuurlijke basis voor de maartcirculaire. Het IBP bevestigt veel ontwikkelingen die ook al in de startnota /regeerakkoord zijn opgenomen. Daarover bent u bij de najaarsnota (december 2017) en de Meerjarige Financiële verkenningen (februari 2018) geïnformeerd. De Algemene Uitkering neemt de komende jaren flink toe. Het netto budgettaire saldo na reserveringen en taakmutaties is als volgt te specificeren:

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022
Vrijval stelpost regeerakkoord	- 477,2	- 855,4	- 804,7	- 585,1	- 585,1
Toename GF o.b.v. maartcirculaire 2018	+499,0	+1.845,0	2.840,0	+3.703,0	+5.031,0
Reserveringen loon-/prijs-/volumestijging	- 235,0	- 945,0	- 1.540,0	- 2.067,0	- 2.856,0
Totaal wijziging voorjaarsnota 2018	-213,2	+44,6	+495,3	+1.050,9	+1.589,9

Er is sprake van een "beleidsarme" circulaire: De mutaties beperken zich vooral tot doorgevoerde loon- en prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen op basis van bestaand beleid. Nieuwe ontwikkelingen worden in de maartcirculaire 2018 verwerkt waarbij de financiële gevolgen worden meegenomen bij het samenstellen van de begroting 2019-2022.

2. Monitor bezuinigingen / stelposten

Monitor bezuinigingen:

* De restant taakstelling (binnen)sportaccommodaties ad. € 36.000 wordt betrokken bij de meerjarige aanbesteding van het onderhoud aan gemeentelijke accommodaties. De taakstelling zou gerealiseerd kunnen worden vanuit aanbestedingsvoordeel dan wel te behalen besparingen uit duurzaamheidsinvesteringen binnen het gemeentelijk vastgoed. Medio 2018 wordt de inkoop- en aanbestedingsstrategie aan het college voorgelegd.

* De taakstelling college ad. € 30.000 voor 1 parttime wethouder wordt als structureel besparingsverlies opgenomen (zie domein bestuur, ad. 9).

Stelposten:

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022
Loon- en prijsstijgingen	69,5	103,8	103,8	103,8	103,8
Compensatie Wmo abonnementstarief	-	181,0	181,0	181,0	181,0
Onvoorzien algemeen	53,6	-	-	-	-
WOZ-waarde aanpassen rekentarieff	159,1	164,8	166,5	167,7	167,7
Toevoegen jaarschijf 2022	-	-	-	-	-270
Totaal stelposten	282,2	449,6	451,3	452,5	182,5

* De stelpost loon- en prijsstijgingen wordt ingezet voor:

- € 46.700 oplopend naar € 81.000 in 2022 voor de VRU (zie domein Bestuur ad. 1);

- € 7.400 voor DGB (zie domein Leefomgeving ad. 10);

- € 15.400 voor snoeibestek boeken (zie domein Leefomgeving ad 18);* Er wordt een stelpost van € 181.000 Algemene Uitkering opgenomen voor de vanaf 2019 van het Rijk te ontvangen compensatie voor de eigen bijdrageregeling, 145 mln. Macro (zie domein Samenleving ad. 2)

* In de berekening van de algemene uitkering zijn de WOZ-waarden gebaseerd op de hertaxatie per 1 januari 2018. In de meicirculaire 2017 is het rekesttarief voor de inkomstenmaatstaf WOZ-waarden verlaagd op basis van de te verwachten waarde ontwikkeling. Het structurele voordeel ad circa € 165.000 was in afwachting van de hertaxatie geraamd op een stelpost. Deze stelpost kan nu worden afgeraamd.

* De stelpost onvoorzien wordt ingezet voor:

- € 17.300 evaluatie samenleving voorop (zie domein Bestuur ad. 6);
 - € 16.000 renovatie weeghuisje Achterveld (zie domein Leefomgeving ad. 16);
 - € 20.300 parkeerdrukmeting BB sportpark (zie domein Leefomgeving ad. 17).
- Hierna resteert nog een bedrag van € 5.890 op de stelpost.

* Toevoegen jaarschijf 2022:

- Jaarlijkse verhoging IBOR-voorziening	€ 90.000	
- Indexering IBOR-voorziening	€ 30.000	
- Jaarlijkse verhoging (structureel) nieuw beleid	€ 50.000	
- 1% buffer incidentele loonsomstijging	€ 100.000	
		€ 270.000

3. Centraal Knelpunten Budget (CKB)

Zoals elke organisatie heeft ook Leusden te maken met ziekteverzuim. Om personeelsknelpunten als gevolg van ziekteverzuim te kunnen oplossen is een Centraal Knelpuntenbudget (CKB) in de begroting geraamd van € 138.000. Het gemiddeld ziekteverzuim over 2017 was 4,36%. Voor 2018 zien we in de eerste maanden een ziekteverzuim met langdurige uitval. Het CKB is reeds overschreden met € 123.500 en dient incidenteel te worden bijgeraamd.

4. Verkoop voormalige gemeentewerf, pand Hamersveldseweg 105

In maart 2017 heeft de raad besloten tot renovatie van de Milieustraat teneinde het terrein binnen de kaders van het vigerende bestemmingsplan geschikt te maken voor integraal gebruik als milieustraat en gemeentewerf. Daarmee vervalt de noodzaak van gemeentelijk gebruik van de voormalige werf. De verkoop van de locatie is hierop maatschappelijk aanbesteed op basis van een door de raad vastgesteld Programma van Eisen. De locatie is verkocht aan BSO de Wiebelwagen. De incidentele bate uit verkoop bedraagt:
€ 300.000 bate uit verkoop van het pand
€ 17.500 kosten oplevering terrein en verwijderen dieseltank
€ 282.500 per saldo incidentele bate uit verkoop

Tabel mutaties uitvoering begroting 2018-2022

Voor de overige mutaties verwijzen wij u naar de tabel "Mutaties uitvoering begroting 2018-2022".

De technische wijzigingen zijn over de taakvelden binnen de diverse domeinen onderverdeeld, het resultaat is budgetneutraal.

Risico's, reserves en financiering

Risico's

De gemeentelijke risico's worden tweemaal per jaar op gestructureerde wijze in beeld gebracht en op de mogelijke consequenties beoordeeld. De eerste monitor bieden wij u aan bij deze Voorjaarsnota. Het risicobeeld van de gemeente neemt iets af. De ingeschatte risico's in monitor 2017-2 bedroegen € 3,1 miljoen. Wij schatten deze nu in op € 3,0 miljoen.

Risico's Sociaal Domein

De kosten op het gebied van de jeugdzorg zijn in 2017 verder toegenomen. Het structurele effect daarvan hebben wij in deze voorjaarsnota verwerkt, maar de verwachting is dat, op basis van volume- ontwikkeling, de kosten de komende jaren nog verder zullen stijgen. Voor de verwachte volume- en prijsstijgingen heeft het Rijk via de maartcirculaire aanvullende middelen aan de gemeenten beschikbaar gesteld welke wij op een stelpost in onze begroting hebben opgenomen.

In het IBP zijn er afspraken tussen gemeenten en Rijk gemaakt met de bedoeling een goede basis binnen het Sociaal Domein te bieden voor de komende jaren. De financiële vertaling daarvan is op basis van macro-ontwikkelingen via de maartcirculaire 2018 vertaald naar de gemeenten. Voor individuele gemeenten kunnen zowel de afspraken als de ontwikkelingen anders uitpakken. Bovendien is het ook duidelijk dat er op een aantal punten nog verschil van inzicht tussen gemeenten en Rijk bestaat over de uitwerking en vooral ook de financiële gevolgen van bepaalde maatregelen. Het gaat daarbij concreet om:

- * Discussie tussen rijk en VNG over de volume-ontwikkelingen bij met name de jeugdhulp;
- * Specifieke tekorten als gevolg van de achterblijvende transformatie, beperkte valide gegevens aan de start van de decentralisaties en de door te maken leercurve.
- * Scheefheden in de toegepaste verdeelmodellen voor WMO en Jeugd;
- * Nieuwe ontwikkelingen zoals de invoering van het abonnementstarief, de extra kosten als gevolg van de nieuwe loonschalen voor Huishoudelijke Hulp.

Met betrekking tot de binnen onze regio toegepaste risicoverevening voor de duurdere vormen van jeugdzorg loopt Leusden een risico dat niet in onze begroting is afgedekt: De laatste 2 jaar heeft deze verevening, waarbij de totale kosten op regioniveau worden verdeeld naar rato van het aandeel in de rijksbijdrage Jeugd, voor Leusden geleid tot een aanzienlijk positief herverdeeldeffect (€ 940.000 over 2017). Het principe van risicoverevening loopt echter t/m 2019 en het (politieke)draagvlak binnen de regio voor het continueren van de risicoverevening neemt af.

Algemene Uitkering Gemeentefonds

In de maartcirculaire zijn de gevolgen van het Regeerakkoord Rutte III verwerkt. Voor de berekening van de groei van het gemeentefonds wordt nu uitgegaan van een bredere basis voor het vaststellen van de rijksuitgaven. Ook de uitgaven voor sociale zekerheid en zorg worden nu meegeteld omdat de gemeenten sinds 2015 ook extra taken op deze gebieden uitvoeren. Door deze bredere basis komen meer middelen beschikbaar voor het gemeentefonds en neemt naar verwachting de stabiliteit van de accresontwikkeling toe. Ook voor Leusden betekent dit een forse groei van de algemene uitkering. In deze Voorjaarsnota groeit de algemene uitkering met € 0,5 miljoen in 2018 oplopend tot € 5 miljoen in 2022. Tegenover deze inkomsten staan echter ook hoge uitgaven. Voor loon- en prijsstijgingen (algemeen en sociaal domein) en volume toename sociaal domein ramen we in 2018 € 0,2 miljoen oplopende tot € 2,9 miljoen in 2022. Het gaat om relatieve grote bedragen waar derhalve ook grote afwijkingen in kunnen plaatsvinden. Dit neemt niet weg dat de door dit Kabinet ingezette koers voor de gemeenten positief uitpakt.

Het Kabinet heeft met de decentrale overheden een InterBestuurlijk Programma (IBP) afgesproken. In het IBP is vastgelegd dat partijen opereren als één overheid bij het aanpakken van een aantal urgente maatschappelijke opgaven. Wat betreft de financiële uitgangspunten is afgesproken dat alle overheden zich financieel inzetten voor de opgaven. Daartoe stelt de rijksoverheid accres en andere middelen (IU/DU, enveloppen) beschikbaar in het gemeentefonds. Het kabinet gaat er van uit dat gemeenten vanuit eigen middelen een bijdrage zullen leveren. De enveloppen worden in het IBP gevoed door de rijksoverheid in de vorm van een decentralisatie-uitkering.

Gemeenten kunnen daar een beroep op doen en worden tevens gevraagd een eigen bijdrage te leveren uit de accresen. In de boekhoudmethode van de rijksoverheid zullen de enveloppen eerst overgeheveld moeten worden van de vakdepartementen naar het gemeentefonds. Daarna kan pas iets gezegd worden over wat dit gaat betekenen voor afzonderlijke gemeenten. Mededelingen kunnen op zijn vroegst gedaan worden bij de septembercirculaire 2018, maar meer waarschijnlijk is de decembercirculaire 2018.

De algemene uitkering blijft bovendien de lijst van financiële risico's voor de gemeente staan. Op basis van de verwachting dat de stabiliteit door de bredere basis zal toenemen verlagen wij wel het ingeschatte risico met € 170.000 tot € 630.000.

Reserves

In de Voor- en Najaarsnota informeren wij de raad over de stand van de algemene reserve basisdeel en flexibel deel. De algemene reserve; basisdeel geeft het weerstandsvermogen van de gemeente weer. De algemene

reserve; flexibel deel is de vrij besteedbare ruimte. Daarnaast hebben wij de stand van de reserve Sociaal Domein weergegeven. Deze reserve is ingesteld om de risico's in de uitvoering van de drie decentralisaties op te kunnen vangen. Gelet op het feit dat genomen besluiten soms een meerjarig karakter hebben geven wij het verloop van deze reserve voor de komende vier jaar weer.

❖ Stand Algemene reserve; basisdeel	basisdeel
Stand 1-1-2018 (jaarrekening 2017)	4.107.400
structurele gevolgen najaarsnota 2017	-22.100
i-plan	-32.700
Zorgadministratie	-420.000
Toevoeging resultaat jaarrekening 2017	997.000
	<hr/> 4.629.600
Besluiten Voorjaarsnota 2018:	
dekking tekort 2018	-420.800
	<hr/> <hr/> 4.208.800

De ratio voor het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend

$$\frac{\text{Beschikbaar weerstandsvermogen: € 4.208.800 (1)}}{\text{Benodigd weerstandsvermogen: € 5.248.000 (2)}} = 0,80$$

Het benodigde weerstandsvermogen (2) is genormeerd op 10% van de omzet van de algemene dienst. In de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen heeft de raad de bandbreedte voor de ratio vastgesteld op 0,8-1,2. De ratio ligt met 0,80 net op de ondergrens van de bandbreedte.

Aanvulling weerstandsvermogen

De weerstandsratio ligt met 0,80 net op de ondergrens van de afgesproken bandbreedte. Bij de Voorjaarsnota 2017 bedroeg de weerstandsratio 0,76. In de nota risicomanagement is vastgelegd dat wanneer de weerstandsratio onder de beneden de afgesproken grenzen komt er een overgangperiode van een jaar wordt aangehouden alvorens over te gaan om maatregelen te treffen om de ratio weer binnen de grenzen te krijgen. Aangezien de ratio in deze Voorjaarsnota nog steeds onder de ondergrens ligt stellen wij u voor om het weerstandsvermogen aan te vullen. Indien de ratio weer op de norm van 1 moet worden gebracht dient de algemene reserve basis deel te worden verhoogd met € 1.039.000 tot € 5.248.000. In de raad van juni is de actualisatie grondexploitatie 2018 vastgesteld. Door winstnemingen en andere mutaties hebben er stortingen in de algemene reserve grondbedrijf plaatsgevonden en is de vrij besteedbare ruimte (= weerstandsvermogen) op € 4.203.000 gekomen. Dit levert een ratio op van 1,45 zijnde 0,45 boven de afgesproken bandbreedte. Wij stellen u voor om het surplus in het grondbedrijf aan te wenden om het weerstandsvermogen in de algemene dienst aan te vullen. Het surplus in de algemene reserve grondbedrijf bij een ratio van 1,0 bedraagt € 1.295.000. Indien de ratio van de algemene dienst op 1,0 wordt gebracht betekent dit een overheveling van € 1.039.000. Na deze overheveling komt de ratio van het grondbedrijf op 1,09.

Gemeente Leusden

Stand Reserve flexibel deel

Stand 1-1-2018 (jaarrekening 2017)	1.148.600
Uitvoering CUP	-10.000
Onderzoek duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke panden	-20.000
grondverkoop de Fliert (saldo verkoop 2018 en uitgaven 2017)	714.900
Milieustraat	-26.800
knelpunten formatie	-422.400
Egalisatie incidentele baten & lasten Gemeentehuis	-554.800
Verkeerstellingen (2018)	-18.000
Ruimte nieuw beleid 2018	-80.000
Dekking tekort 2018	-120.000
	<hr/>
	611.500
Ruimte nieuw beleid 2019:	-80.000
Besluiten 2018:	
Het beste idee van Leusden	-60.000
Vernieuwing markt	-20.800
Activiteiten gerelateerd werken	-32.600
AVG	-9.200
Correctie eigendomsverhoudingen	-17.500
Quicksan DGB (collegevoorstel 8-5)	-9.400
	<hr/>
Stand Voorjaarsnota 2018	382.000

Stand Reserve Sociaal Domein

	2018	2019	2020	2021
Stand 1-1-2018 (jaarrekening 2017)	1.198.000	1.080.000	655.500	593.700
voordeel jaarrekening 2017 Sociaal Domein	692.000			
Beleidskader SD regievoering SD (T&G rapport)	-69.000	-52.000	-52.000	
Wijkactiviteiten Antares	-10.000	-10.000	-10.000	
uitvoering voorkeursmodel Peuteropvang/VVE	-96.200	-67.200		
struct. gevolgen njn: onttrekking budget Huishoud toeslag	-64.000	-23.300		
Uitvoeringskosten Zorgadministratie Amersfoort	-83.300			
doorschuiven geraamde onttrekkingen 2016 naar 2017	-23.500			
Bijdrage RWA	-3.000			
<i>Besluiten voorjaarsnota 2018:</i>				
Onttrekking tekort zorgkosten 2018	-429.000	-271.800		
Onttrekking, hogere bijdrage RWA	-12.000			
Onttrekking kosten onderzoek Vertelmaatschappij	-40.000			
Onttrekking Quicksan Contractmanagement Sociaal Domein	-18.000			
Onttrekking subsidie Persoonsgerichte aanpak (Larikslaan2)	-12.000			
Reservering voordeel uitvoering Sociale Dienst A'foort	50.000			
	<hr/>			
	1.080.000	655.700	593.700	593.700

De norm voor de reserve sociaal domein bedraagt maximaal 10% van de integratie-uitkering sociaal domein zijnde € 920.000.

Financiering

In het vernieuwde rentebeleid is vastgelegd dat periodiek moet worden gerapporteerd over de liquiditeitsprognose. Dit doen we in de Voor- en Najaarsnota. Uitgaande van de investeringsplanning maken we een liquiditeitsprognose. De laatste prognose is gemaakt voor de Najaarsnota 2017. Ten opzichte van deze prognose is het beeld in grote lijn ongewijzigd. Wel is de voor 1-1-2018 geprognosticeerde stand van € 7,7 miljoen iets hoger. Per 1-1-2018 bedraagt het liquiditeitsoverschot € 12,6 miljoen. Alle investeringen voor de periode 2018-2032 zijn opgenomen in de liquiditeitsprognose. Om te voorkomen dat er een liquiditeitstekort ontstaat dient er projectfinanciering te worden aangetrokken voor de projecten:

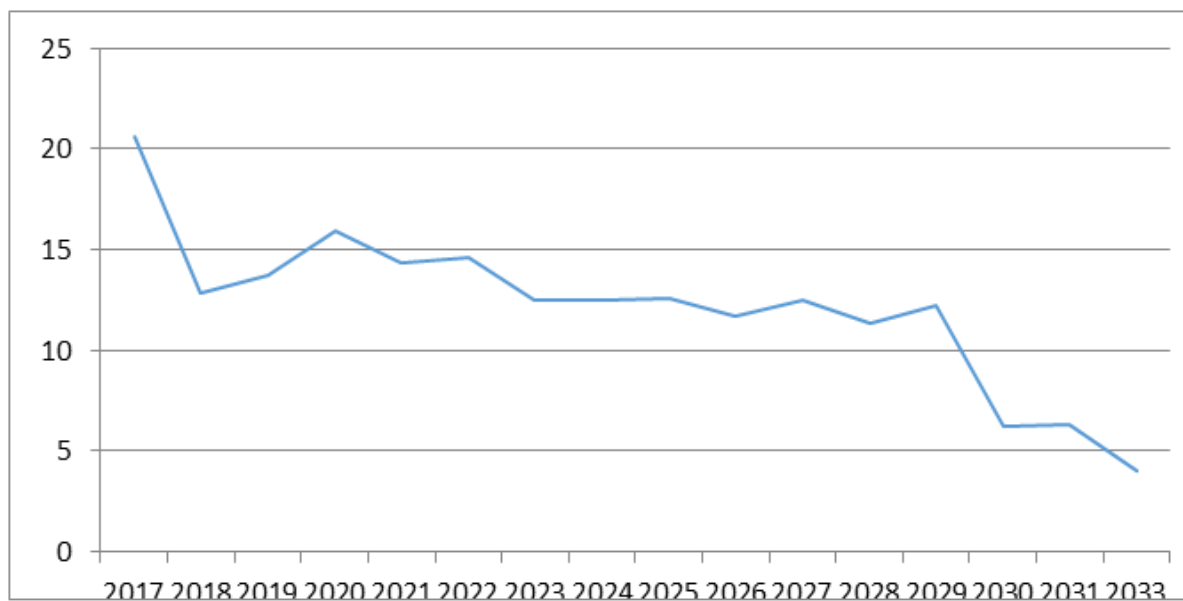
- Hart van Leusden € 5,7 miljoen

Gemeente Leusden

- IKC Berkelwijk € 7,3 miljoen
- IKC Groenhouten € 5,1 miljoen

Indien we rekeninghouden met deze externe financiering is de liquiditeitsprognose als volgt:

De daling in 2029 wordt veroorzaakt door de renovatie scholen Achterveld.

Gemeente Leusden